

Η ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ ΠΟΛΗ ΣΤΗ ΝΕΩΤΕΡΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΜΝΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΑΠΟΛΗΣΗΣ

Η ΠΟΛΗ ΩΣ ΤΟΠΙΟ

- Ως τοπίο η πόλη ανέκαθεν είχε τη δυνατότητα να προκαλεί στους ανθρώπους παραστάσεις και ερεθίσματα που απευθύνονταν τόσο στη νόηση, όσο και στο συναισθηματικό τους κόσμο.

- Μετά την επεξεργασία αυτών των ερεθισμάτων και των παραστάσεων ο κάθε άνθρωπος καθορίζει μια στάση απέναντι στον αστικό χώρο.
- Η στάση αυτή εκφράζεται είτε σε εξατομικευμένο επίπεδο, είτε αθροίζεται σε αντίστοιχες στάσεις άλλων προσώπων και προκαλεί μια συνισταμένη.

- Η ανθρώπινη στάση μπορεί να παραγάγει δράσεις που σίγουρα έχουν τη δυνατότητα να επηρεάσουν τη φυσιогνωμία μιας συγκεκριμένης πόλης. Σύμφωνα με αυτή την οπτική γωνία η ανίχνευση των στάσεων και των ενεργειών των ανθρώπων που αφορούν τη σχέση τους με μια πόλη έχει διπλό ενδιαφέρον για τους ερευνητές της φυσιогνωμίας της πόλης :
- Αφενός μπορούν να ερευνήσουν τα συγκεκριμένα στοιχεία της εικόνας της πόλης που επηρεάζουν τους ανθρώπους στο να αναπτύξουν μια στάση απέναντι στην πόλη ή να συνταχθούν με μια γενικότερη άποψη για αυτήν.
- Αφετέρου έχουν τη δυνατότητα να ερμηνεύσουν τη συμβολή των ενεργειών που προκλήθηκαν από τις παραστάσεις και τα ερεθίσματα των ανθρώπων στη διαμόρφωση της φυσιогνωμίας της πόλης.

Η ΠΟΛΗ ΩΣ «ΤΟΠΟΣ»

- Η πόλη σε κάθε στιγμή της ιστορικής της ζωής αντιπροσώπευε όχι τον αφηρημένο χώρο που κατελάμβανε, αλλά την έννοια της χώρας, όπως την εκφράζει στην εξίσωσή του ο Ζακ Ντεριντά : η Χώρα = Τόπος + Λόγος + Μύθος

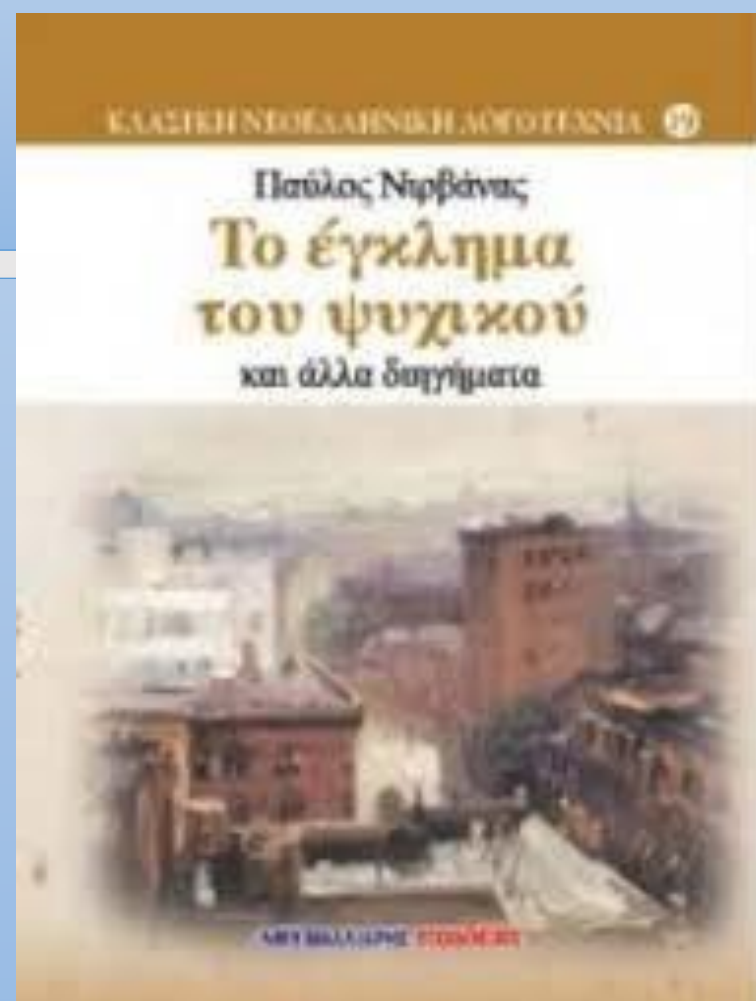
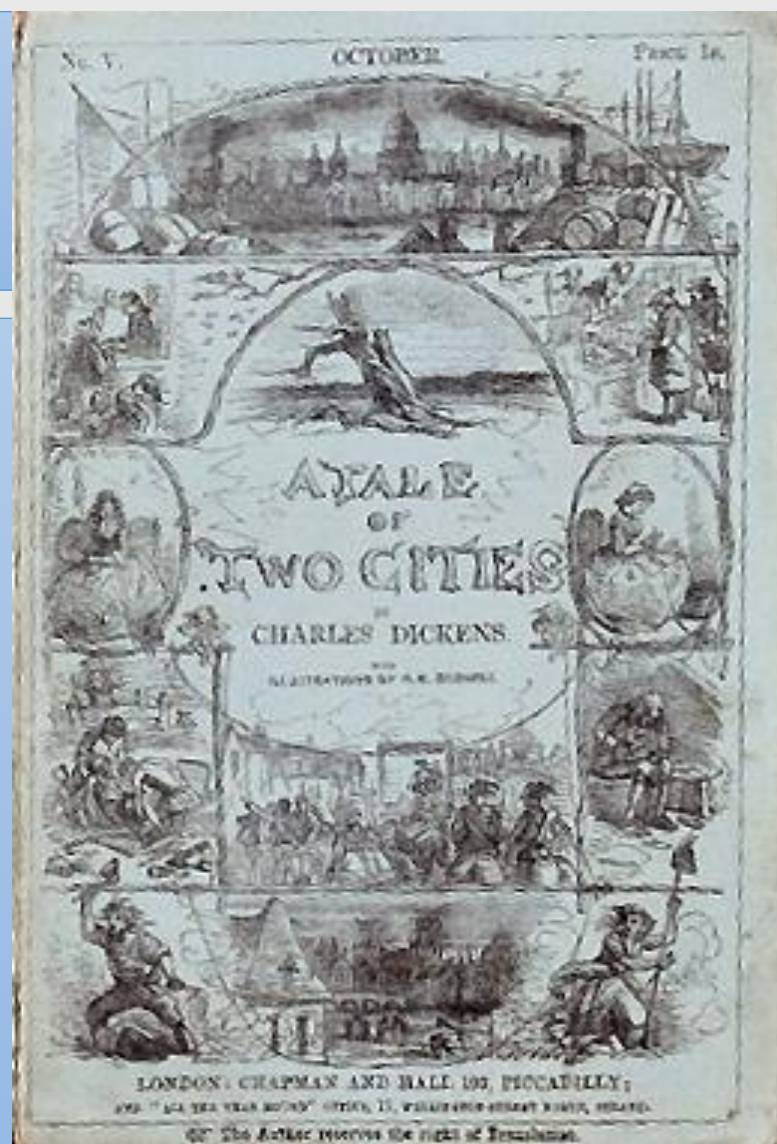
Η ΑΦΗΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

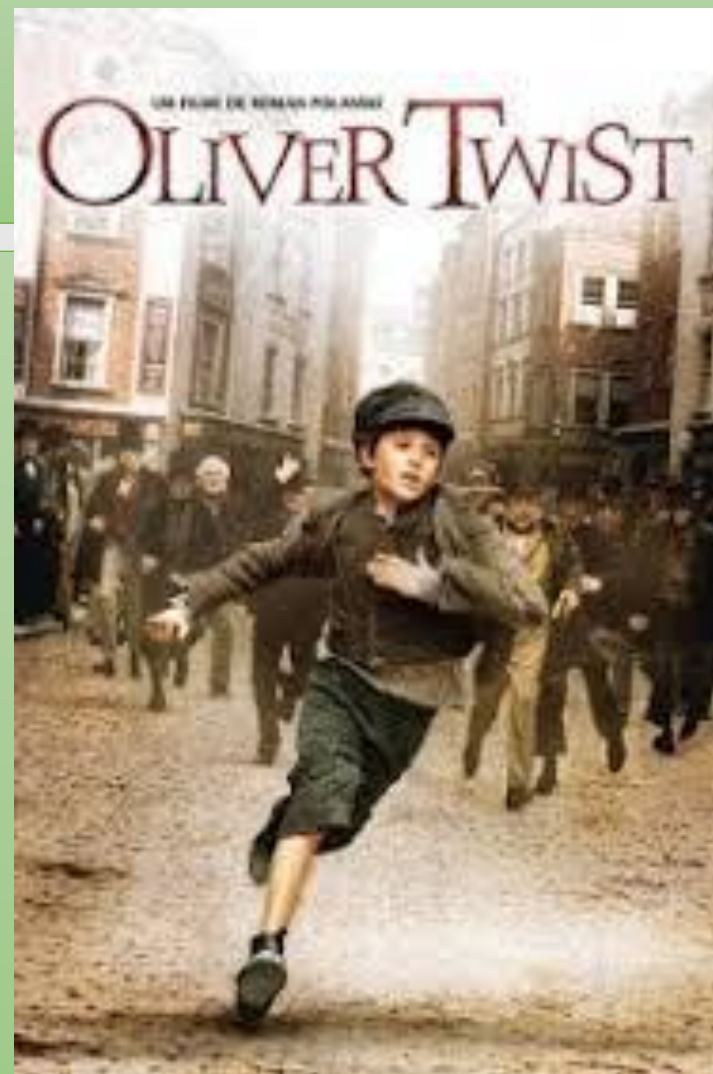
- Η πόλη, ο αστικός δομημένος χώρος, ραποτελεί το περιβάλλον μέσα στο οποίο διαχρονικά ζει σε μεγάλη ποικιλία χρονικών διαστημάτων η μεγάλη πλειοψηφία του ανθρώπινου γένους.
- Το γεγονός αυτό παράγει πολυσχιδία αντιληπτικών παραστάσεων, βιωμάτων, εμπειριών, σκέψεων και θέσεων. Είναι, λοιπόν, φυσικό επακόλουθο η πόλη, ως σύστημα τοπίου να γίνεται αντικείμενο αφήγησης από τον άνθρωπο.

Ο μύθος και ο λόγος της πόλης

- Ο μύθος και ο λόγος της πόλης αποτελούν αφ' εαυτού τους κριτήρια της φυσιογνωμίας του αστικού τόπου, όμως ταυτόχρονα έχουν την ιδιότητα να συντηρούν, να διασώζουν και να προβάλλουν και τα στοιχεία του εκείνα που αναφέρονται και στα υπόλοιπα κριτήρια, όπως η μορφή και οι χρήσεις – λειτουργίες του ..

- Η ιστορικότητα μιας πόλης βρίσκεται κατατεθειμένη στα μνημεία και στις γραπτές αφηγήσεις που είτε την αφορούν είτε την εμπεριέχουν. Ειδικότερα, η **λογοτεχνία** έχει αποδειχτεί ότι συμμετέχει αποφασιστικά στη συγκρότηση του μύθου και του λόγου της πόλης. Στην περίπτωση μάλιστα της ρεαλιστικής λογοτεχνικής γραφής ο συγγραφέας είναι υποχρεωμένος να προχωρήσει σε έλεγχο της ακρίβειας ακόμα και της λεπτομέρειας για να ανασυνθέσει με πιστότητα χώρους και κοινωνικά περιβάλλοντα.

- Μπορούμε να θεωρήσουμε ότι η λογοτεχνία ξεπερνώντας τις δεσμεύσεις της πραγματικότητας και αυτού που υπάρχει ή υπήρξε έχει μεγαλύτερη ευελιξία στη συγκράτηση των στοιχείων εκείνων που θεμελιώνουν τη μνήμη και την αντίληψη ενός τόπου. Το λογοτεχνικό κείμενο εμπεριέχει τη διαχρονία, ακριβώς λόγω της σταθερής του μορφής – αυτό διατηρείται αναλλοίωτο, ενώ όλα τα άλλα τροποποιούνται γύρω – του : η προσληπτικότητα του αναγνώστη, οι λογοτεχνικοί κανόνες, οι αισθητικές επιλογές, οι συγκυρίες που νοηματοδοτούν το κείμενο.

Το μικρασιατικό άστυ πριν το 1922 στη νεότερη Ελληνική πεζογραφία

- Το σοκ της μικρασιατικής καταστροφής και της επακόλουθης προσφυγιάς αποτέλεσε σημειακό όριο για τη νεοελληνική πεζογραφία. Ο κύριος όγκος των λογοτεχνικών κειμένων, αν και επικεντρώθηκε στο γεγονός της καταστροφής αυτό καθαυτό και των επακόλουθων που είχε, η νοσταλγία για τον χαμένο παράδεισο της Ιωνίας υπερίσχυσε σε αρκετές περιπτώσεις.

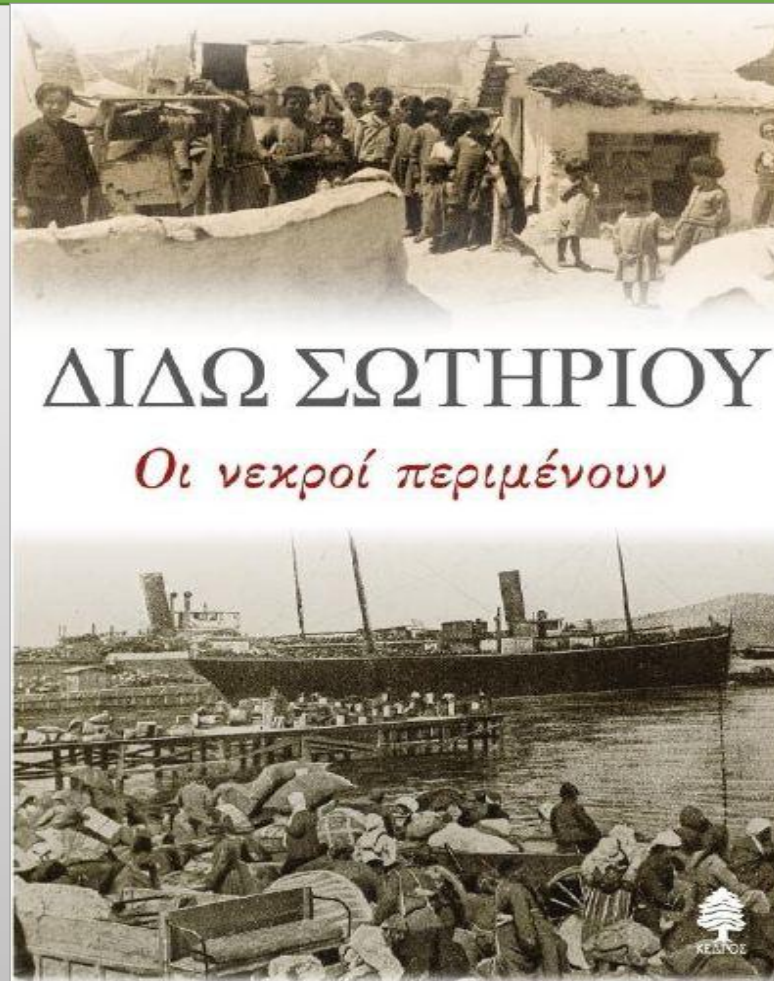
- Η πόλη, με τη Σμύρνη προεξάρχουσα, αλλά και η ύπαιθρος ζωντάνεψαν χάρη στη μυθοπλασία και την αφήγηση των συγγραφέων. Μέσα από αυτά τα κείμενα μπορούμε να συγκροτήσουμε ένα σύστημα αναφοράς για τη φυσιογνωμία τόσο της μικρασιατικής μητρόπολης, όσο και των άλλων πόλεων της Ιωνίας.

Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΑΪΔΙΝΙΟΥ

ΔΙΔΩ ΣΩΤΗΡΙΟΥ, Οι Νεκροί Περιμένουν ...

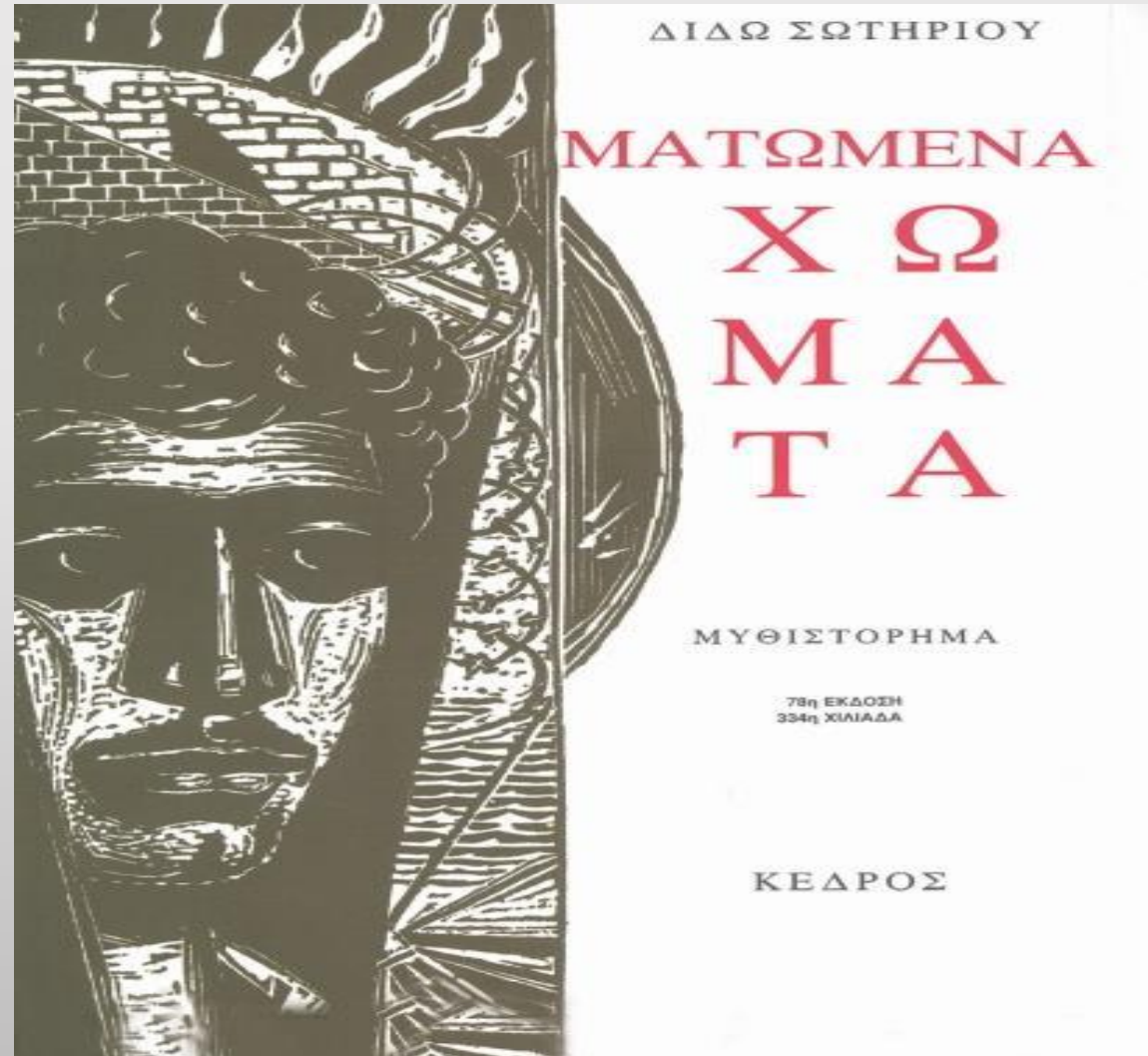
Το ελληνικό στοιχείο στο Αϊδίνι ασχολείται με ποικιλία επαγγελμάτων. Η ηγετική ομάδα είναι έμποροι και επιχειρηματίες. Στο βιβλίο αναφέρονται τουλάχιστον τέσσερα εργοστάσια σαπυνοποιίας που είναι στην ιδιοκτησία Ελλήνων.

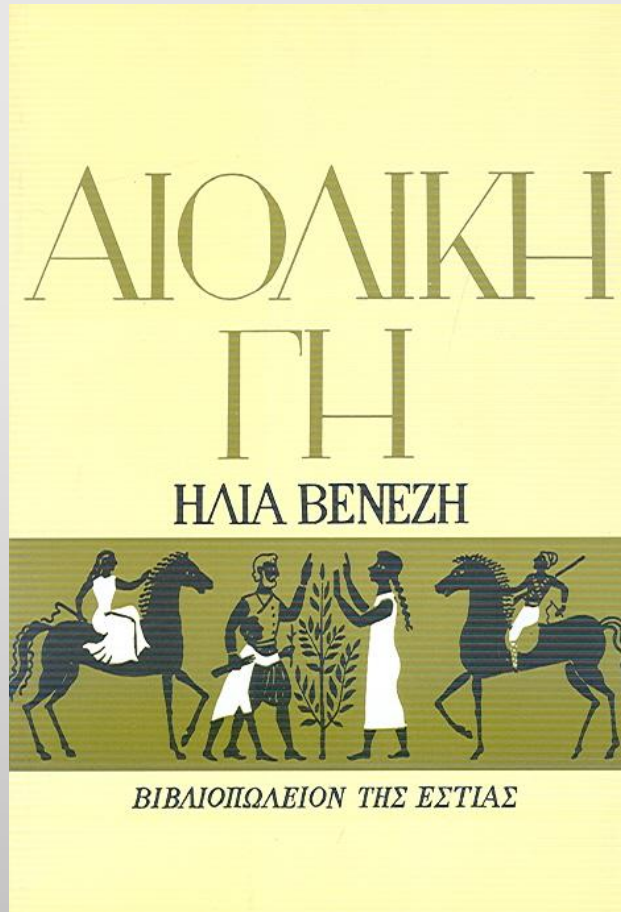
Η περιοχή είχε ως χαρακτηριστικό γνώρισμα και τα πολλά χάνια για την εξυπηρέτηση των εργατών, αρκετοί από τους οποίους ήταν εποχικοί και προέρχονταν από την μικρασιατική ενδοχώρα

ΔΙΔΩ ΣΩΤΗΡΙΟΥ, Ματωμένα Χώματα

Σκηνές οικογενειακής ζωής από το έργο του Ηλία Βενέζη “Αιολική Γη»

Οι πολιτιστικές, κοινωνικές και οικονομικές διαφορές μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων επισημαίνονται σε αρκετά σημεία της διήγησης.

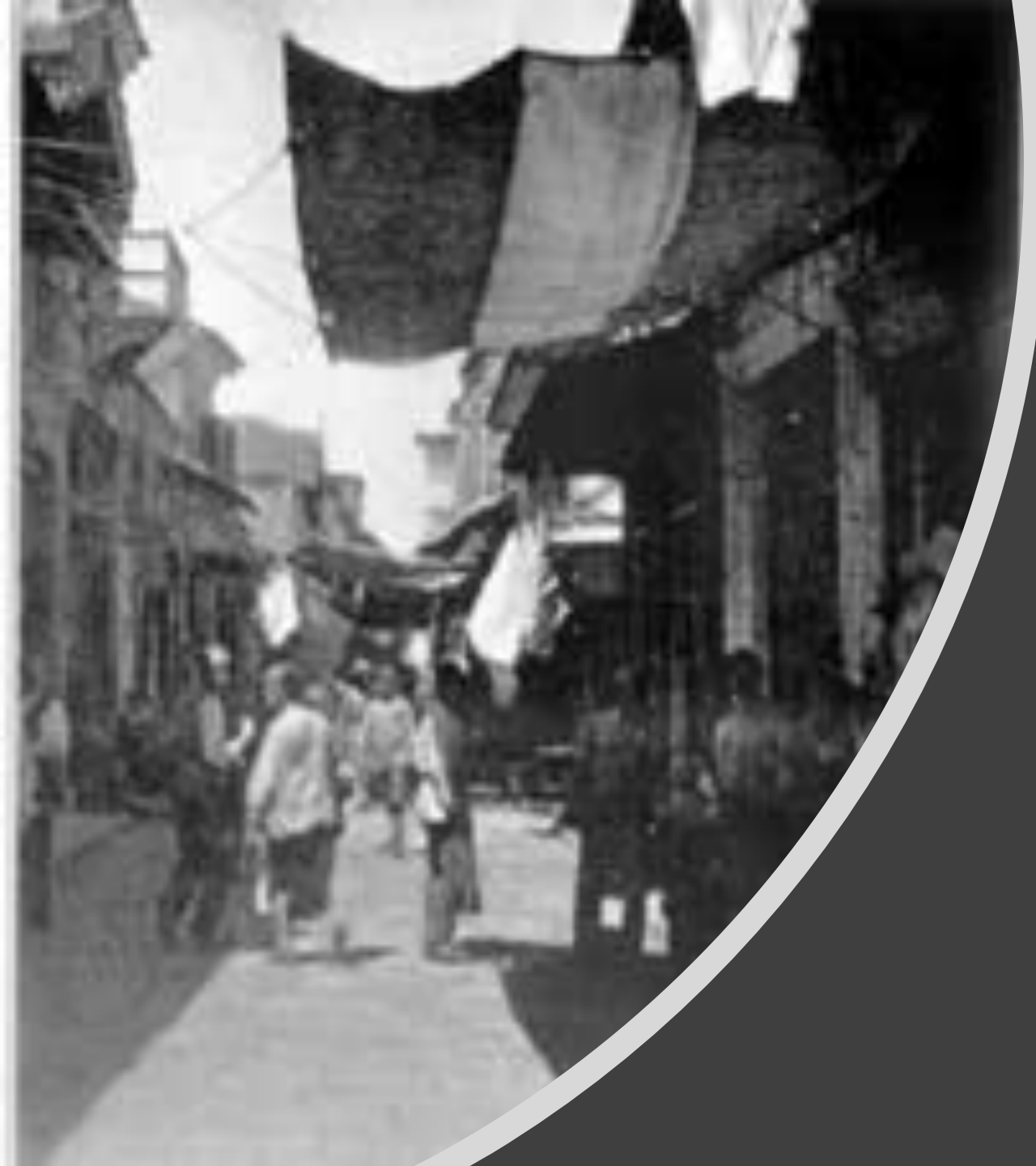

Η ΣΜΥΡΝΗ

«Μόλις βγήκα στην
προκυμαία τα
ξέχασα όλα, ακόμα
και τη δειλία μου.
Ήρθαν οι εντυπώσεις
και με πήραν απαλά
και με μερώσανε και
δεν ήξερα τι να
πρωτοδώ και τι να
πρωτοχαρώ.»

«Εγώ, αν ήθελα να την περιγράψω, θα την έλεγα πολιτεία του παιχνιδιού και της χαράς, ανάλαφρη και χαδιάρρα σαν τις γυναίκες της. Μια ζεστή αγκαλιά ανοιχτή, που σε σφίγγει λιγωτικά.»

Το μέγαρο που νοικιάζουν στη Κατεντράλ στη συνοικία των Λεβαντίνων, καθώς και το δεύτερο οίκημα στην οδό Μοσκόφ και που παλαιότερα ήταν το περσικό προξενείο.

Souvenir de Smyrne
Vue des Quais avec la Banque Nationale de Grèce
Όσα εσωτερικού Διμένος, Έθνική
Τράπεζα τη, Έλλάδος

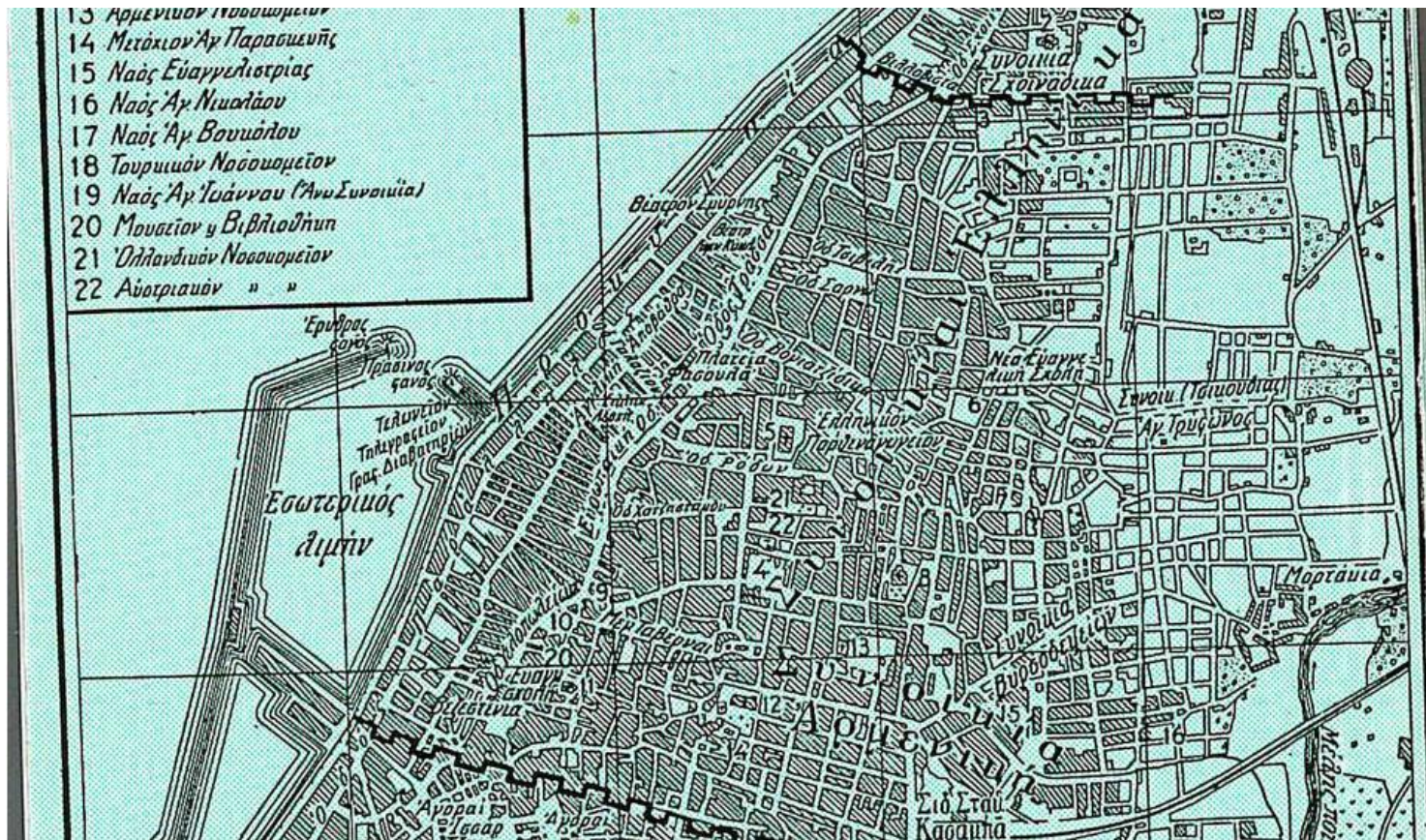
Η κοινωνική ζωή περιγράφεται στα απογεύματα που περνά η οικογένεια στο Σπόρτιγκ και στη Λέσχη των Κυνηγών. Η Σμύρνη ως εκπαιδευτικό κέντρο παρουσιάζεται από την εξιστόρηση της μικρής Αλίκης για την παρακολούθηση των μαθημάτων στο Ομήρειο Κολλέγιο.

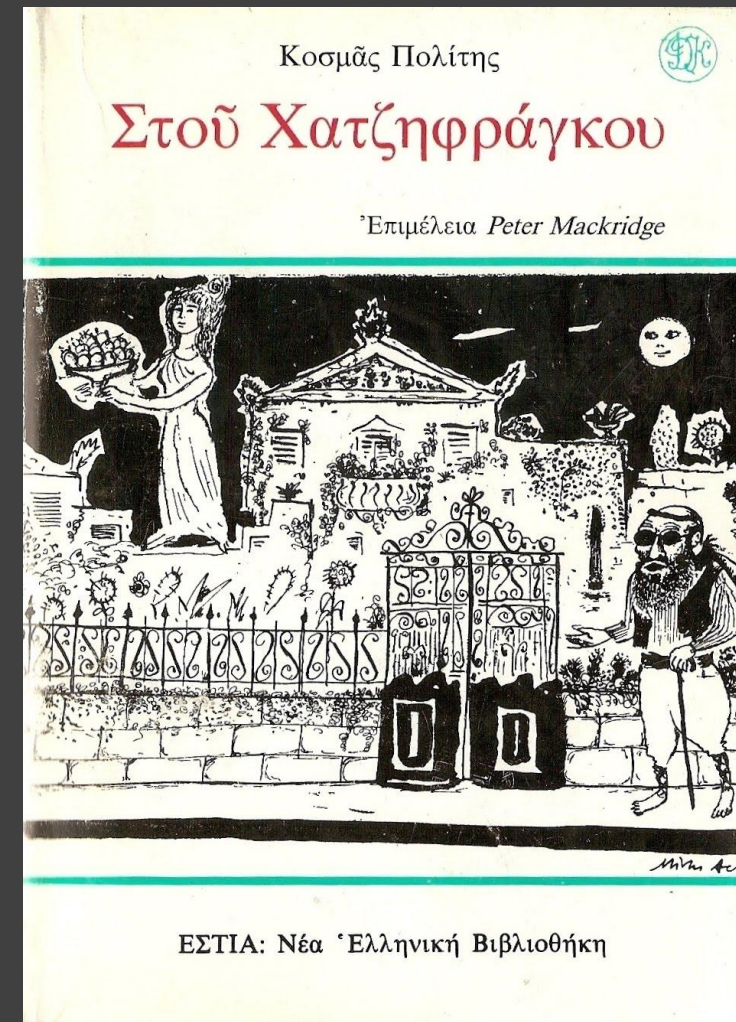
Ο Μπουτζάς

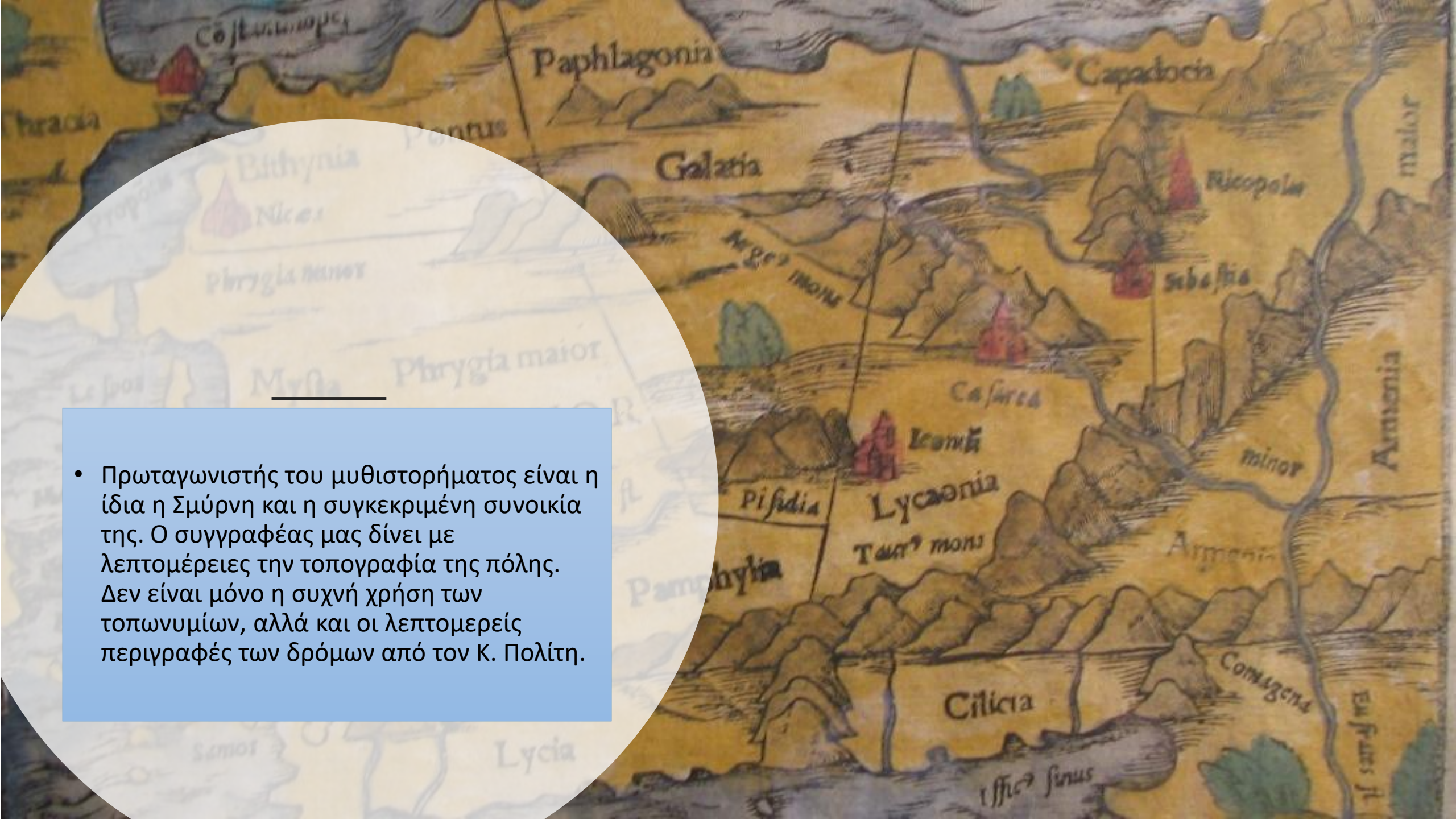
- «Το καλοκαίρι πιάσαμε ένα εξοχικό σπίτι στον Μπουτζά, για να παραθερίσουμε. Πλάι στις επιβλητικές βίλες των Άγγλων και της σμυρνέικης αριστοκρατίας, το δικό μας σπίτι έμοιαζε ταπεινό κι ασήμαντο.

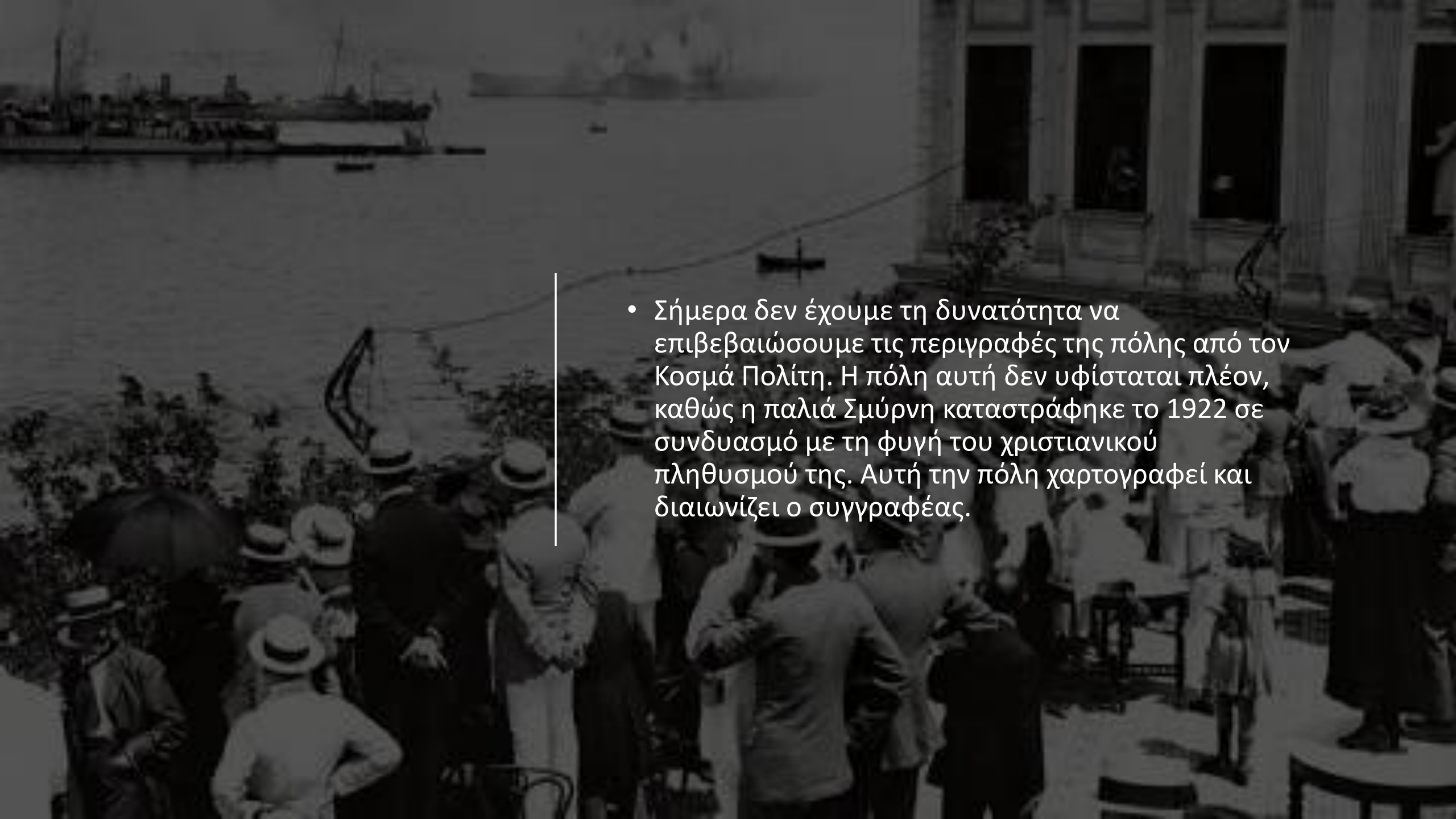

ΚΟΣΜΑ ΠΟΛΙΤΗ, Στου Χατζηφράγκου

-
- Πρωταγωνιστής του μυθιστορήματος είναι η ίδια η Σμύρνη και η συγκεκριμένη συνοικία της. Ο συγγραφέας μας δίνει με λεπτομέρειες την τοπογραφία της πόλης. Δεν είναι μόνο η συχνή χρήση των τοπωνυμίων, αλλά και οι λεπτομερείς περιγραφές των δρόμων από τον Κ. Πολίτη.

-
- Σήμερα δεν έχουμε τη δυνατότητα να επιβεβαιώσουμε τις περιγραφές της πόλης από τον Κοσμά Πολίτη. Η πόλη αυτή δεν υφίσταται πλέον, καθώς η παλιά Σμύρνη καταστράφηκε το 1922 σε συνδυασμό με τη φυγή του χριστιανικού πληθυσμού της. Αυτή την πόλη χαρτογραφεί και διαιωνίζει ο συγγραφέας.

Περιγραφές
συνοικιών και
τοποθεσιών.
Οι πλατείες, τα
κτήρια, οι
δρόμοι και τα
καταστήματα.

Διαδρομές : Η διαδρομή του παπά Νικόλα από του Χατζηφράγκου
στο Μητροπολιτικό Μέγαρο στην Αγία Φωτεινή.

Η εκδρομή στο κάστρο και αποτελείται σχεδόν αποκλειστικά από τοπογραφικές λεπτομέρειες.

‘Ηθη, έθιμα και
γεγονότα περιοδικού
χαρακτήρα.

Το κείμενο ξεκινά με τις λεμβοδρομίες που
διεξάγονταν ανήμερα της Αναλήψεως.

Πολιτιστική
ζωή

17 ΘΕΑΤΡΟΝ ΣΜΥΡΝΗΣ. 1917 ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ "ΡΙΓΚΟΛΕΤΤΟ"-SMYRNE LE THEATRE. 1917 RIGOLETTO. *from Louis Bragdon*

Επαγγελματικές δραστηριότητες

Η λειτουργία της μνήμης και της νοσταλγίας

- Πόλεις που δεν υπάρχουν πια, αλλά είναι ζωντανές στο συλλογικό υποσυνείδητο.
- Η φυσιογνωμία τους υφίσταται και ανατροφοδοτείται από τις μνήμες.